

1.0 УВОД

Код руско-српских компаративних проучавања очекивале су се, поред разлика одређене сличности два језичко-стилистика система с обзиром да су у питању два блиска језика, које су настале и као резултат директних књижевних и културних веза (нпр. Први у други јужнословенски утицај крајем X, односно крајем XIV, током XV и XVI вијека; повратни утицај рускословенског језика у првој половини XVIII вијека који је извјесно вријеме функционисао код Срба као књижевни језик). Као резултат тог двосмјерног утицаја настали су укрштаји на нивоу књижевности, културе, као и на језичко-стилистикачком нивоу.

Овај рад под називом „Кулуролошко-комуникативни аспект проучавања паремија о жени у руском и српском језику“ посвећен је проучавању руско-српских пословица и реалија културе.

Као што је познато пословице спадају међу најсложеније полифункционалне семантичке универзалије. Пословице су повезане са историјском, културолошком, ареалном специфичношћу народа као носиоца језика. Превод паремија на било који језик је сложен посао. Тежина се састоји у тражењу адекватних стилистичких, семантичких, естетичких, прагматичких еквивалената, посебно када су у питању трансформисане пословице у књижевном тексту.

У овом раду полазимо од претпоставке да се преко пословица може допријети до једног од начина стварања језичке слике свијета. Само на прилично великим идеографским масивима постаје очигледна веза сликовите основе идиома са културно-националним погледом на свијет, тј. вриједносно орјентисаним менталитетом народа као носиоца културе.

Управо због тога су за предмет овог истраживања изабране пословице о женама које употпуњују област фундаменталних стереотипова културне спознаје свијета, њихових обичаја, начина понашања.

Наш први задатак ће бити интерпретација конкретних пословица у оригиналном језику. На почетку ћемо наћи блиске синониме заједничке за српски и руски језик, затим ћемо урадити анализу пословица и на крају све објединити компаративно-стилистикачком анализом.

Главни извори овог истраживања је “Словарь пословицы русского народа” (Даль В. И) и “Српске народне пословице и изреке” (В.С. Караџић).

Поређећи корпус руских и српских пословица о женама (изабран из зборника пословица већ горе наведених аутора) намеће се закључак да је у менталитету та два народа жена окарактерисана на сличан начин.

Када смо приступили упоредном проучавању културолошких компонената паремија (пословица) о жени у руском и српском језику са преводилачким намјерама, наш први задатак као истраживача је био да интерпретирамо значење конкретне пословице у изворном језику. Да бисмо то учинили требало је претходно да нађемо низ мање или више блиских синонима у истом језику за конкретну пословицу. Наредна значајна фаза којој смо приступили била је анализа ових низова паремија у сваком од два језика понаособ, да бисмо затим прешли на компаративно-стилистичку анализу која се опет заснива на резултатима претходних иманентних анализа.